

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

ETNOGRAFIA POLSKA

XIX

Zeszyt 1

WROCŁAW · WARSZAWA · KRAKÓW · GDAŃSK
ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

1975

REDAKTOR: WITOLD DYNOWSKI
SEKRETARZ REDAKCJI: KRYSZYNA MAŁKOWSKA

CZŁONKOWIE KOMITETU REDAKCYJNEGO: JÓZEF BURSZTA, MARIA FRANKOWSKA,
JADWIGA KLIMASZEWSKA, ANNA KUTRZEBA-POJNAROWA,
DANUTA MARKOWSKA, ZOFIA SZYFELBEJN-SOKOLEWICZ

Adres Redakcji: 00-140 Warszawa, Świerczewskiego 105

Okładkę projektował
ZBIGNIEW KLIMCZYK

Teksty angielskie: PIOTR GRAFF
Teksty rosyjskie: STANISŁAW NIKONIUK

ZAKŁAD ETNOGRAFII
w Warszawie
Instytut Historii Etnologii i Kultury
Polskiej Akademii Nauk

Spis treści. II / 1

Redaktor Zyta Kwiecińska

Redaktor techniczny Maria Kafarska

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich — Wydawnictwo. Wrocław 1975.
Nakład: 670 egz. Objętość: ark. wyd. 16,60, ark. druk. 13,63, ark. A1 18.
Papier dr. sat. kl. III, 80 g, 70×100. Oddano do składania 21 X 1974.
Podpisano do druku 11 I 1975. Druk ukończono w styczniu 1975.
Wrocławska Drukarnia Naukowa. Zam. 902/74 — P-15. Cena zł 55.—

SPIS TREŚCI

Część I

ARTYKUŁY

Maria Gładyszowa — Z obrad VII Międzynarodowego Kongresu Sławistów	11
Mirosława Cecylia Drozd — Kontakty handlowe wsi	31
Streszczenie w j. angielskim	50
Ludwik Stomma — Rytuał pokładzin w Polsce. Analiza strukturalna	51
Ryszard Kantor — Wykorzystanie filmu w dydaktycznej działalności placówek etnograficznych	65
Streszczenie w j. angielskim	80

STUDIA I MATERIAŁY

Ludwik Stomma — Stan badań nad obrzędowością polską od połowy XVIII w. Część I: Analiza statystyczna bazy materiałowej	83
Jan Setkiewicz — Przyczynki do genezy pasterstwa owczego w Beskidzie Żywieckim w świetle toponomastyki pilszczańskiej	93
Streszczenie w j. rosyjskim	105

Część II

ARTYKUŁY

Jerzy Sławomir Wasilewski — Kategoria przestrzeni w kulturze koczowniczej. Analiza przestrzenna jurty mongolskiej	109
---	-----

STUDIA I MATERIAŁY

Joanna Mantel-Niećko — Kto komu mówi „pan” w Addis Abebie? Szkic socjolingwistyczny	129
Streszczenie w j. angielskim	141
Krzysztof Wolski — Tradycyjna uprawa winorośli w Afganistanie	143
Streszczenie w j. angielskim	161
Danuta Penkala — Bohater kulturowy w mitologii polinezyjskiej	163

KRONIKA

Sprawozdanie z prac ekspedycji mongolskiej Zakładu Etnografii IHKM PAN w roku 1973 — <i>Jerzy Sławomir Wasilewski</i>	193
Wystawa rzeźby w drewnie plemienia Makonde w Muzeum Etnograficznym w Zagrzebiu 1973 — <i>Bogusław Żydok</i>	195

RECENZJE I ARTYKUŁY RECENZYJNE

Czesław Robotycki — Cywilizacja współczesna a społeczności plemienne	197
Leszek Dzięgieł — Z problematyki współczesnego Afganistanu	206
Dorota Sierawska — Wielkie odkrycia a staropolska mentalność	209
J. Śmiałowski, Zarobkowanie pozarolnicze ludności rolniczej w Królestwie Polskim w latach przeduwłaszczeniowych (1815-1864) — <i>Edward Pietraszek</i>	212
Gruzinskoje narodnoje poetičeskoje tworczestwo, Tbilisi 1972 — <i>Andrzej Woźniak</i>	217

СОДЕРЖАНИЕ

Часть I

СТАТЬИ

Мария Гладыш — О совещаниях VII Международного конгресса славистов	11
Мирослава Цецилия Дрозд — Торговые связи деревни	31
Резюме на английском языке	50
Людвик Стомма — Польские проводы новобрачных к брачному ложу. Структуральный анализ	51
Рышард Кантор — Использование фильма в дидактической деятельности этнографических учреждений	65
Резюме на английском языке	80

ИССЛЕДОВАНИЯ И МАТЕРИАЛЫ

Людвик Стомма — Состояние исследований по польским обрядам со второй половины XVIII в. Часть I: Статистический анализ материалов	83
Ян Сеткович — К вопросу о происхождении овцеводческого пастушества в Живецком Бескиде в свете пильской топонимики	93
Резюме на русском языке	105

Часть II

СТАТЬИ

Ежи Славомир Василевски — Категория пространства в культуре кочевников. Пространственный анализ монгольской юрты	109
--	-----

ИССЛЕДОВАНИЯ И МАТЕРИАЛЫ

Иоанна Мانتель-Нецько — Кто кому говорит „господин” в Аддис—Абебе? Социолингвистический очерк	129
Резюме на английском языке	141
Кшиштоф Вольски — Традиционное виноградарство в Афганистане	143
Резюме на английском языке	161
Данута Пенкаля — Герой в полинезийской мифологии	163

ХРОНИКА

Отчет о работах монгольской экспедиции Кафедры Этнографии ПАН в 1973 г. — <i>Ежи Славомир Василевски</i>	193
Выставка резьбы по дереву племени Маконде в Этнографическом музее в Загребе 1973 — <i>Богуслав Жидок</i>	195

РЕЦЕНЗИИ И СТАТЬИ—РЕЦЕНЗИИ

Чеслав Роботыцки — Современная цивилизация и племенные общества	197
Лешек Дзенгель — Из проблематики современного Афганистана	206
Дорота Серавска — Великие открытия и древнепольский образ мышления	209
Я. Смяловски, Внесельскохозяйственные занятия как источник заработка сельского населения в Королевстве Польском в годы до раскрепощения (1815-1864) — <i>Эдвард</i> <i>Петрашек</i>	212
Грузинское народное поэтическое творчество, Тбилиси 1972 — <i>Анджей Возьяк</i>	217

CONTENTS

Part I

PAPERS

Maria Gładyszowa — from Conferences of the 7th International Congress of Slavic Studies	11
Mirosława Cecylia Drozd — Trade Contacts of the Country	31
Summary in English	50
Ludwik Stomma — The Ritual of Consummation of Marriage in Poland. A Structural Analysis	51
Ryszard Kantor — The Use of Film in Didactic Activities of Ethnographic Institutions	65
Summary in English	80

STUDIES AND MATERIALS

Ludwik Stomma — The State of Research on Polish Rituals from the mid-XVIII c. Part I: Statistical Analysis of Collected Data	83
Jan Setkowicz — A Contribution to the Origin of Sheep Shepherding in Beskid Żywiecki in the Light of Toponomastics of the Region of Pilsko	93
Summary in Russian	105

Part II

PAPERS

Jerzy Sławomir Wasilewski — The Category of Space in Nomadic Culture. A Spatial Analysis of the Mongolian Yurta	109
---	-----

STUDIES AND MATERIALS

Joanna Mantel-Niećko — Who Says „Sir” to Whom in Addis Abeba? An Essay in Sociolinguistics	129
Summary in English	141
Krzysztof Wolski — Traditional Raising of Grapevines in Afghanistan	143
Summary in English	161
Danuta Penkala — The Culture Hero in Polynesian Mythology	163

CHRONICLE

A report of the works of Mongolian expedition of the Department of Ethnography of IHKM PAN in 1973 — <i>Jerzy Sławomir Wasilewski</i>	193
An exhibition of Makonda wood sculpture in the Ethnographic Museum in Zagreb, 1973 — <i>Bogusław Żydok</i>	195

REVIEWS AND SURVEYS

Czesław Robotycki — Contemporary civilization and tribal communities	197
Leszek Dziegiel — Some problems of contemporary Afghanistan	206
Dorota Sierawska — The great discoveries and the mentality of old Polishmen	209
J. Śmiałowski, Nonagricultural sources of income of the rural population in the Polish Kingdom before the abolishment of serfdom (1815-1864) — <i>Edward Pietraszek</i>	212
Gruzinskoye narodnoye poeticheskoye tvorcestvo (Georgian national poetical creation), Tbilisi 1972 — <i>Andrzej Woźniak</i>	217